

Z OBECNÍHO ÚŘADU

Zápis č. 10 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 29. 04. 2004 (upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 140/1961 Sb., o ochraně osobních údajů).

Schůzi zahájil v 18 hodin místostarosta p. Piňos z pověření starosty

Přítomni: 8 členů dle prezenční listiny, omluveni p. Pěťa, Kresan, Kubín

Ověřovatelé: Ing. Dokulil, p. Tesař - pro 8 členů

Návrhová komise: Ing. Toufar, p. Večeřa - pro 8 členů

Program: 1. Zahájení

2. Kontrola zápisu z minulé schůze

3. Úprava rozpočtu

4. Výběrové řízení a zahájení stavby akcí Multifunkční sportovní hřiště a
Oprava hřbitovní zdi

5. Zpracování grantových programů

6. Výsledky POV

7. Různé

8. Usnesení

9. Závěr

ad 2 - p. Piňos seznámil s korespondencí mezi obcí a Mor. muzeem Brno. Obec je vlastníkem zámku a očekává předání zámku od Mor. muzea.

- akce Bono publico a Hor. vesnice - úkol splněn.

- projekt na rekonstrukci zeleně v zámeckém parku je zpracován, ale není schválen památkáři.

- dopracování projektu rekonstrukce zeleně ve středu obce – termín prodloužen.

- informování p. Vrby ohledně rybníka Slaňák - úkol splněn.

- nájemní smlouvy na byty č. 105 byly zpracovány - úkol splněn.

- prodej pozemku manž. Řezáčovým nebyl dořešen, pokračuje se v objasňování vlastnictví pozemku - úkol trvá.

ad 3 - Byly schváleny úpravy rozpočtu na rok 2004 dle přílohy. K 5. 4. 2004 činí rozpočtové úpravy celkem 9 030 500 Kč.

ad 4 - Proběhla výběrová řízení na Multifunkční sportovní hřiště. Výběrové řízení provedla odborná firma za účasti zástupců obce a Sokola Budišov, byla vybrána firma VN INTES. TJ Sokol Budišov pověřil OÚ k výkonu společného řízení stavby. Akce Oprava hřbitovní zdi - výběrové řízení provedla odborná firma, v komisi byli zástupci obce a tech. služeb. Byla vybrána firma YOGÉ Třebíč. Jako stavební dozor byli jmenováni p. Pospíšilová a Ing. Dvořák.

ad 5 - Kraj Vysočina vyhlásil deset grantových programů. Část programů bude zpracována na obci, některé budou předány škole a zbytek prostudují zastupitelé, aby obec mohla ve stanovených termínech o granty požádat. Ing. Woletz byl pověřen zpracováním žádosti pro Krajský úřad Jihlava a ministerstvo kultury na finanční účast při opravách kulturních památek v Budišově.

ad 6 - Obec žádala o finanční prostředky z programu obnovy venkova, ale rozhodnutím řídicí komise kraje Vysočina byly obce nad 1000 obyvatel vyřazeny.

ad 7 - Různé

- členové zastupitelstva byli seznámeni s provedenou inspekcí v ZŠ Budišov. Zastupitelstvo jmenovalo výbor, který by se problematikou ZŠ a MŠ zabýval. Výbor bude pracovat ve složení: p. Piňos, Ing. Toufar, p. Kresan, p. Karasová, p. Kubín
- obec obdržela státní dotaci na opravu pomníku padlých a přilehlého parku, letos bude proinvestováno 400 000 Kč a příští rok 540 000 Kč. Pracuje se na projektové přípravě.
- byl upraven projektový záměr na přestavbu kuchyně s jídelnou u ZŠ Budišov tak, aby náklady nepřevýšily částku 17 mil. Kč.
- p. Piňos seznámil se záměrem vykoupit pozemek p. Kubíčkové p. č. 3548/11 v k. ú. Budišov o výměře 20 400m² - 15 Kč/m² pro výstavbu sportovního zařízení DTJ
- p. Marečková zaslala na obec žádost a petici občanů o zřízení dětských prolézaček v MŠ Budišov. Problém bude konzultován s vedením MŠ. Prolézačky se začaly budovat již v roce 2003 a měly by být dokončeny letos. P. Piňos seznámí s touto skutečností p. Marečkovou.
- žádost p. Večeří o instalaci rozhlasu a veř. osvětlení v Kundelově. Toto bude realizováno při celkové rekonstrukci veř. osvětlení v roce 2005 – seznámí p. starosta.
- žádost p. Haškové o příspěvek na úpravu parčíku na návsi. Úpravu parčíku zajistí technické služby. P. Hašková bude o tomto písemně informována a pozvána na OÚ k osobnímu projednání.
- byl přečten dopis Obce Pěnčín o odstoupení z veřejně prospěšné společnosti Bono Publico. Je opravena zakladatelská smlouva.
- p. Boleslav Václavík, Prachatice, žádá obec o udělení souhlasu s výrobou odznaku se znakem Budišova. Ing. Dokulil prověří, zda je vyobrazení znaku ve vlastnictví obce a zda máme právo udělit souhlas.
- v Budišově se poprvé uskuteční běh Terryho Foxe. Pořadatelem bude ZŠ Budišov a spolupořadatelem obec Budišov. Obec bude zastupovat místostarosta p. Piňos.
- členové zastupitelstva byli seznámeni s drobnými formálními úpravami OZV o místních poplatcích.
- bude provedena úprava zřizovací listiny ZŠ Budišov, a to ve změně názvu.
- žádost p. Vychodilové o pronájem prodejní plochy. Obec prověří možnost pronájmu obecních prostor.
- žádost p. Pavlíčkové o příspěvek na akci Budišovský tukan ve výši 3 000 Kč, žádosti se vyhovuje.
- p. Piňos seznámil s postupem příprav voleb do Evropského parlamentu, které se uskuteční 11. a 12. 6. 2004.
- žádost Moniky Chlumecké a Jany Tesařové o pronájem kadeřnictví v budově MŠ od 1. 5. 2004 - žádosti se vyhovuje za stejných podmínek jako minulý pronájem.
- zastupitelstvo schvaluje veřejnoprávní smlouvu na projednávání přestupků mezi Městem Třebíč a Obcí Budišov o zastoupení Obce Budišov Městem Třebíč v pověření projednávání přestupků.
- Český svaz žen žádá o poskytnutí zařízení kulturního sálu pro připravované divadelní představení. Pronájem sálu mají dohodnutý s ředitelem školy.
- žádost mysliveckého sdružení Budišov o pronájem pozemků p. č. 362/1 o výměře 4201 m² a p. č. 752 o výměře 7481 m² v k. ú. Budišov. Žádosti se vyhovuje, smlouva bude uzavřena do roku 2013 s výpovědní lhůtou 2 měsíce.

- žádost p. Toufara o výměnu pozemku p. č. 217/2 o výměře 3144 m² a p. č. 216/1 o výměře 3002 m² a část (cca 50 m²) parcely č. 4530/1 v k. ú. Budišov za pozemek, který vlastní, p. č. 888. Rozdíl ve výměře doplatí obec p. Toufarovi 5,60 Kč/m². Náklady na převod ponese žadatel.

- p. Suchánek navrhuje kontrolovat dodržování místní vyhlášky, která řeší používání veřejných prostranství jako skládky při výstavbě a rekonstrukci domů.

- Ing. Toufar - projednat s lihovarem Budišov nepořádek okolo lihovaru.

Byl přečten návrh na usnesení - pro 8 členů.

Schůze skončila ve 20 hodin.

Usnesení č. 10 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 29. 04. 2004 (upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 140/1961 Sb., o ochraně osobních údajů).

Obecní zastupitelstvo

bere na vědomí:

- složitou situaci při jednání mezi Mor. muzeem Brno a OÚ Budišov v záležitosti nájemní smlouvy,

- postup při jednání o prodeji pozemků manželům Řezáčovým,

- účast obce v krajských grantových programech (Klenotnice Vysočiny, Bezpečná silnice),

- rozhodnutí krajské výběrové komise o dotačních titulech Ministerstva pro místní rozvoj, které vyřadilo obce nad 1000 obyvatel,

- pověření Ing. Woltze zpracovat žádost pro Krajský úřad Jihlava a ministerstvo kultury na finanční účast při opravách kulturních památek v Budišově,

- vypracování a zaplacení projektu na výstavbu rybníka Motous,

- inspekční zprávu o provedené kontrole v ZŠ Budišov a jmenování výboru pro školství ve složení: p. Piňos, Toufar, Kresan, Karasová, Kubín,

- postup projektových prací pro záměr opravit pomník padlých a přilehlý park ze

státní dotace, letos bude investováno 400 000 Kč a v roce 2005 – 540 000 Kč,

- upravený projektový záměr pro přestavbu školní kuchyně s jídelnou,

- žádost p. Marečkové o stavbu dětských prolézaček,

- žádost p. Večeří o instalaci veřejného osvětlení a rozhlasu. Tato žádost bude realizována při celkové rekonstrukci VO v roce 2005,

- žádost o příspěvek na úpravu parčíku p. Haškové,

- odstoupení Obce Pěnčín od podílu u zakládání obecně prospěšné společnosti Bono Publico,

- žádost o udělení souhlasu s výrobou odznaku Budišova ve vlastní režii panu Václavíkovi,

- běh Terryho Foxe 2004 - pořadatel ZŠ Budišov, Obec Budišov bude spolupřátelkou – zástupce obce Petr Piňos.

schvaluje:

- úpravu zřizovací listiny ZŠ Budišov,

- úpravu Obecně závazné vyhlášky č. 2/2003 o místních poplatcích,

- úpravu rozpočtu pro rok 2004 podle projednaného soupisu,

- výsledky výběrového řízení stavby Multifunkční sportovní hřiště a Oprava hřbitovní zdi a jmenování p. Pospíšilové a Ing. Dvořáka jako stavebního dozoru stavby Oprava hřbitovní zdi,

- pověření TJ Sokol Budišov k výkonu společného řízení stavby Multifunkční sportovní hřiště,

- záměr koupit pozemek p. Kubíčkové p. č. 3548/11 v k. ú. Budišov o výměře 20 400 m² za 15,-Kč/m² pro výstavbu DTJ,

- postup příprav voleb do Evropského parlamentu,

- příspěvek na akci Budišovský Tukan ve výši 3 000 Kč,

- pronájem nebytových prostor v areálu MŠ za účelem provozování kadeřnictví pro Moniku Chlumeckou a Janu Tesařovou od 1. 5. 2004, podmínky stejné jako minulý nájem,

- veřejnoprávní smlouvu mezi Městem Třebíč a Obcí Budišov o projednávání přestupků,

- žádost Českého svazu žen o poskytnutí zařízení kulturního sálu,

- žádost Mysliveckého sdružení Budišov o pronájem pozemků p. č. 362/1 o výměře 4 201 m² a p. č. 752 o výměře 7 481 m² v k. ú. Budišov do roku 2013 s výpovědní lhůtou 2 měsíce,

- žádost p. Toufara o výměnu pozemku p. č. 217/2 o výměře 3 144 m² a p. č. 216/1 o výměře 3002 m² a část (cca 50 m²) parcely č. 4530/1 v k. ú. Budišov za pozemek, který vlastní, p. č. 888 o výměře 7 744 m², rozdíl ve výměře OÚ Budišov doplatí 5,60 Kč/m². Náklady na převod uhradí žadatel.

ukládá:

- dokončit jednání mezi Moravským muzeem Brno a Obecním úřadem Budišov ohledně nájemní smlouvy,

odpovídá starosta, termín 31. 5. 2004,

- dokončit projekt na rekonstrukci zeleně v zámeckém parku,

odpovídá starosta, termín 31. 5. 2004,

- dokončit projekt na rekonstrukci zeleně v oblasti historického jádra obce,

odpovídá starosta, termín 31. 5. 2004,

- zpracovat nové grantové programy ve stanovených termínech,

odpovídá starosta, místostarostové, zastupitelé,

- vyřešit nepořádek okolo lihovaru,

odpovídá Matoušek, Toufar, termín do příští schůze.

Z jednání školského výboru

Na posledním jednání obecního zastupitelstva byla projednána inspekční zpráva České školní inspekce na Základní škole Budišov, která proběhla v březnu letošního roku. Jelikož z výsledků zprávy vyplývají i některé nedostatky jak v úrovni výuky, tak ve vybavení a stavu školy, rozhodlo zastupitelstvo o zřízení výboru pro školství, který se bude výsledky inspekce zabývat. Za členy výboru byli zvoleni Petr Piňos, Zdenek Toufar, Vladimíra Karasová, Miroslav Kubín a Dušan Kresan.

Na prvním zasedání výboru, které se konalo na OÚ, byl přizván ředitel ZŠ. Byla provedena analýza výsledků inspekce. Členové výboru byli pozváni na prohlídku školy,

kteřá se konala 26. května. Na tomto zasedání bylo dohodnuto, že vedení školy zpracuje plán oprav a investic. Obec jako zřizovatel školy se rozhodla zřídít Radu školy, která bude mít 15 členů. 1/3 nominuje škola z řad učitelů, 1/3 nominují rodiče a 1/3 obec. Rada školy bude založena na příštím zasedání, které se koná 24. června. Obě dosavadní jednání probíhala ve velmi vstřícné atmosféře se snahou o řešení problémů a doufáme, že tomu tak bude i nadále.

Cílem zřícení Rady je zlepšení komunikace mezi rodiči, školou a obcí a zvýšení úrovně výuky, vybavení a stavu školy tak, aby odpovídala současným požadavkům na moderní výuku.

Budišov ve Sdružení obcí Vysočiny

27. května 2004 se v Jihlavě uskutečnila valná hromada Sdružení obcí Vysočiny. Místo zaneprázdněného starosty Budišova se zúčastnil místostarosta Petr Piňos. V současné době je v organizaci sdruženo asi 60 % obcí našeho kraje. Po hlasování byla za plnoprávného člena sdružení přijata i naše obec. Toto členství by kromě jiného mělo pomoci prostřednictvím Regionální rozvojové agentury Vysočiny při čerpání dotačních titulů z krajských i státních fondů i z fondů EU.

Obecní knihovna Budišov

bude o prázdninách otevřena pouze 15. července a 26. srpna.

Normální provoz bude obnoven v září.

*Nešlapte v trávě,
kde minulé noci
světlušky žhnuly.*

Kobajaši Issa

ZPRÁVY

Výstava fotografií

Vernisáží byla 22. ledna zahájena výstava fotografií Karla Pavlíčka z Budišova. Stalo se tak v galerii Chodba Katolického gymnázia v Třebíči.

Úvodní slovo pronesl kurátor výstavy Václav Dosebaba, kterému se podařilo citlivým výběrem sestavit kolekci šedesáti fotografií, v níž dominovaly přírodní motivy s kříží u polních cest, průvod Božího těla a prvního sv. přijímání. Své místo zde měly i momentky z každodenního života, fotografie zvířat a v samostatném prostoru soustředěné barevné fotografie. Výstava trvala do 27. února.

Zprávy ze školy

Rozloučení žáků 9. třídy s povinnou školní docházkou opět probíhalo velmi stylově. Každoročně si žáci pod vedením svých pedagogů připravují předtančení na školní ples SRPDŠ, se kterým poté vyrážejí na turné. Tancem pro letošní plesovou sezónu byl zvolen waltz na známou skladbu od Vangelise – Conquest of Paradise. Osm párů předvedlo své taneční umění na plesech v Budišově, Nárámči a Třebíči.

Jaro se letos probouzí ze zimního spánku velmi pomalu, ale aby mu to šlo lépe, žáci s učiteli tradičně přírodě pomohli. Dne 2. 4. 2004 proběhl v okolí naší školy velký jarní úklid. Sbíraly se všechny odpadky a hráběmi se pomohlo trávě k lepšímu růstu. Do úklidu se zapojily všechny děti od 1. do 9. třídy.

Jako každoročně i letos oslavili žáci ZŠ společně s širokou veřejností Den matek. Na školní besídce v neděli 9. 5. 2004 vystoupilo téměř 200 dětí od nejmenších až po žáky 9. třídy. Taneční vystoupení střídal zpěv, básničky, cvičení i hra na hudební nástroje. Ti, kdo školní akademii navštívili, rozhodně nelitovali. Poděkování za zdařilou akci patří jak účinkujícím dětem, tak i jejich učitelům, kteří se na přípravě besídky podíleli.

Ve dnech 19.–25. 4. 2004 proběhla na základní škole inspekce. S výslednou inspekční zprávou se můžete seznámit na webových stránkách ČŠI, případně u zřizovatele ZŠ nebo u ředitele ZŠ.

Dění kolem úložiště

10. 3. 2004 vláda na čtvrtý pokus schválila (podle neoficiálních informací poměrem hlasů 9 ku 8) energetickou koncepci do roku 2030. V ní se mimo jiné počítá s výstavbou dalších dvou jaderných reaktorů, jež by mohly být spuštěny někdy v roce 2020 – 2025. Pokud by se tak stalo, bude to znamenat dalších cca 1 100 tun vyhořelého jaderného paliva navíc.

18. 3. 2004 se v Senátu rozhodovalo o novele atomového zákona, jež měla posílit postavení obcí v řízeních souvisejících s výstavbou jaderných zařízení na jejich území. Vzhledem k tomu, že návrh narazil již ve výborech, volili senátoři nakonec jen mezi zamítnutím a odročením projednávání od rok. Poměrem hlasů 38 : 2 (9 se zdrželo) zvítězilo odročení.

2. 4. 2004 zasílá ředitel SÚRAO V. Duda starostům vytipovaných obcí další dopis. Informuje v něm o tom, že SÚRAO připravuje v souladu s pokyny Ministerstva průmyslu a obchodu materiál pro vládu, kterým navrhuje odložení geologických průzkumných prací ve všech 6 lokalitách minimálně do roku 2009. Zda budou opravdu pozastaveny veškeré práce, není v tuto chvíli zřejmé, podle interních materiálů SÚRAO totiž „*práce na úkolu realizované sdružením GEOBARIERA probíhají podle projektu. Na kontrolním dnu dne 11.–12. 3. byly prezentovány výsledky letecké geofyziky a vyhodnocení družicových (multispektrálních i radarových) a leteckých snímků. Výsledky obou metod vykazují velmi dobrou shodu a v řadě případů přinášejí pozoruhodné informace, které poněkud modifikují obecně přijímané názory na geologickou stavbu zkoumaných těles. V jarních měsících projektovaná terénní rekognoskace a v závěru roku VDV (metoda velmi dlouhých vln) měření vybraných úseků lokalit dále prohloubí využitelnost získaných informací.*“ (zápis z jednání rady SÚRAO ze dne 1. 4. 2004)

17. 4. 2004 odmítají v referendu možnost vybudování úložiště obyvatel Jistebnice na Tábořsku.

24. 4. 2004 končí zamítavým stanoviskem k úložišti referenda v Pačejově, Maňovicích a Olšanech.

11. 5. 2004 pořádá Správa úložišť pro zástupce lokalit propagační zájezd do Švýcarska. Rada starostů tuto nabídku odmítá.

24. 5. 2004 v okolí Budišova pořádá občanské sdružení Zdravý domov Vysočina pochod zdejší krajinou. I přes extrémně nepříznivé počasí se účastní několik desítek osob.

19.–23. 5. 2004 šest expertů Mezinárodní agentury pro atomovou energii se sídlem ve Vídni v Praze studuje dosavadní výsledky přípravy hlubinného úložiště jaderného odpadu v Česku. Mise má zhodnotit, nakolik efektivní jsou investice vkládané do projektu. „Dá se očekávat, že konečný výsledek bude obsahovat i doporučení pro další práci,“ řekla ČTK mluvčí Správy úložišť radioaktivních (SÚRAO) odpadů Věra Šumberová.

2. 6. 2004 vláda České republiky jedná o výroční zprávě SÚRAO za rok 2003. Zároveň rozhoduje o přerušení geologických průzkumů pro vyhledávání úložiště do roku 2009 s tím, že na vybraných šesti lokalitách budou naplánované práce během tohoto roku ještě dokončeny. Přerušení je úspěchem mnohaměsíční práce obcí a krajů, místních občanských iniciativ, ekologických organizací a dalších.

14. 6. 2004 se v jihočeském Lodhéřově koná druhé společné jednání všech iniciativ, vystupujících proti úložišti. Podrobnosti přineseme v příštím čísle zpravodaje.

Jarní úklid okolí Budišova

Středisko Junáka v Budišově uspořádalo v sobotu 17. dubna 2004 ve spolupráci s Obecním úřadem v Budišově „jarní úklid“ okolí Budišova. Techniku zapůjčily Technické služby Budišov, svými prostředky pomohli i občané. Na tři desítky skautů a skautek střediska se zástupci obce uklízely okolí a likvidovaly černé skládky na Brdcích, na Zrádném kopci na místě bývalé skládky, na Kněžském kopci, kolem silnice na Pyšel a v okolí Pyšeláku.

Je s podivem, že někteří naši spoluobčané dosud nezaregistrovali, že v Budišově je dvakrát týdně otevřen sběrný dvůr a raději věci, které nepotřebují, odvezou do lesa. Mysleli jsme si, když jsme před rokem nasbírali po okolí asi 5 traktorových vleček nepořádku, že nebudeme mít letos co sbírat. Ale krutě jsme se zmýlili. Za necelou půlhodinu po vyjetí na místa jsme vykládali již první vrchovatou vlečku ve Sběrném dvoře. A co jsme našli v lesích nebo kolem cest zajímavého? Např. autobaterie v několika velikostech, různé druhy osobních a traktorových pneumatik, skleněné lahve od různého alkoholu, zkažené potraviny, spoustu starého železa, igelitový pytel s ostatky středně velkého psa nebo vyhozenou rodinnou korespondenci včetně adresy – Vážená paní XY, 675 03 Budišov N. Posbíraný různý drobný odpad jako PET lahve, igelity, plasty a papíry by ze všech výše uvedených míst docela slušně zaplnil velkou traktorovou vlečku. A kolik odpadu jsme nasbírali celkem? Pan Voborný (kterému tímto obec i Junáci děkují za pomoc) ve sběrném dvoře se nestačil divit – na některé druhy tříděného odpadu již pak neměl místo. Za dvě a půl hodiny, po které jsme prováděli sběr odpadků, jsme stačili zaplnit přichystané kontejnery.

A co říci na závěr – snad jen poděkovat všem, kteří se na úspěšné akci podíleli.

Ing. Milan Boček, vůdce střediska

P.S.

Zapomněl jsem poděkovat některým našim spoluobčanům za to, že jsme mohli strávit s dětmi v přírodě sobotní pracovní dopoledne. Doufáme, že práce dětí nebyla marná a naše krásná Vysočina v okolí Budišova vydrží alespoň nějaký čas bez odpadků.

M. B.

I čarodějnice vstoupily do EU

I v letošním roce dokázal 30. dubna příjezd čarodějnic zcela zaplnit prostory Pod Hrázkou. Všichni se bavili dobře, a to jak při slavnostním vztyčení čarodějnické vlajky EU, tak při následné volbě miss.

Nápadité obleky čarodějnic svědčily o jejich neutuchající fantazii. Všechny přitom nezakrytě dávaly najevo radost, že právě o „jejich noci“ vstupujeme do EU.

Den muzeí

V rámci Dne muzeí nabídl budišovský zámek 15. května všem svým návštěvníkům vstup zdarma s časově neomezenou prohlídkou. I letos provázeli mladí průvodci, žáci základní školy. Ti si nejprve vybrali zvířata, se kterými chtěli návštěvníky seznámit, prostudovali odbornou literaturu a připravili si texty. I když letos přišlo méně návštěvníků než loni, mnozí z nich byli překvapeni touto formou provádění a předvedené výkony dětí vysoce oceňovali.

Setkání na Středoevropských dnech v Mariazell

Letos, po roční přípravě, vyvrcholila pouť osmi národů Střední Evropy – Rakouska, Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Polska, Slovenska, Slovinska, České republiky a Maďarska – pod názvem Kristus naděje Evropy, za účasti asi sta tisíc poutníků.

Pozvání na pouť do malého, ale po staletí známého městečka Mariazell ve štyrských Alpách inicioval vídeňský kardinál Christoph Schönborn. Do Mariazell putovali poutníci již od 13. stol. a to jak prostí lidé, tak hlavy korunované. Roku 1983 toto poutní místo navštívil i nynější papež Jan Pavel II. V roce 1954 zde byly na devítiramenném svícnu umístěny svíce za každý nesvobodný národ ve Střední a Východní Evropě. Po nabytí svobody u těchto národů byly svíce v květnu 1990 slavnostně zapáleny. Na lešení baziliky byl v jazyce tehdy nesvobodných národů nápis „Děkujeme Bohu, že jsme svobodní“ a v němčině úplně dole nápis „Děkujeme Bohu, že jste svobodní“. Jedním ze

smyslů Poutě národů byla myšlenka zrušení hranic mezi národy a poukázání na to, že Bůh stvořil člověka, ne hranice.

Desetičlenná skupina budišovských poutníků odjížděla na pouť autobusem z pátku na sobotu 21. května. V Mariazell jsme byli uvítáni sněhem a deštěm, který nás provázel až do odpoledních hodin. Nepřízeň počasí nám náladu nepokazila. Ráno před příjezdem jsme mohli v autobuse poslouchat přímý přenos, ve kterém byly představovány jednotlivé národy. Po přidělení parkovacího čísla a předání různých propagačních materiálů jsme se pěšky vydali asi 4 km na plochu sportovního letiště, místa setkání. Zde jsme obdrželi poutnický balíček, který kromě jiného obsahoval i malý radiopřijímač, pomocí kterého jsme mohli vyslechnout simultánní překlad slavnostní mše.

Na jejím úvodu všechny pozdravil jeden z tvůrců dnes sjednocené Evropy, papež Jan Pavel II. Vyjádřil velkou radost nad velkou účastí poutníků na Pouti národů, kteří se zde spojili v modlitbě za sjednocenou Evropu. Po rozeznění osmi nových zvonů (dar Rakouska jedné sarajevské farnosti), jsme vyslechli homilii hostitelského kardinála Christopa Schönborna, ve které připomněl, že se ještě nikdy u Matky Boží nesešlo tolik poutníků z různých národů, ale i osobností odpovědných za církev a stát. Zejména vzpomenu státisíce a miliony obětí a utrpení totalitních systémů národního socialismu a komunismu. Řekl, že se setkává s obavami, že sjednocená Evropa povede ke ztrátě samostatnosti a ke zničení rozmanitosti kultur a tradice. K tomu dodal: „Jako křesťané se modlíme za jednotu, ve které rozmanitost nerozděluje, nýbrž obohacuje, čehož je Mariazell důkazem“. citoval bosenského básníka Dzevada Karahasana: „Redukovat Evropu na křesťanství by bylo škoda, ale zapomenout na ně by bylo katastrofa.“ V další části homilie klade kardinál Schönborn otázku: Co potřebuje dnešní Evropa? Cestu

nachází v ochraně lidského života od jeho počátku až ke konci. Člověk má umírat na rukou – ne rukou. Evropa potřebuje spravedlnost a solidaritu. Na závěr obsáhlé homilie vzkazuje: „Kristus je opravdovou nadějí Evropy!“

Eucharistickou část bohoslužby sloužil státní sekretář a papežský legát A. Sodano. Po mši sv. se ubírá průvod s milostnou soškou Matky Boží zpět do baziliky.

Po mši je pro všechny připraveno teplé občerstvení, které bylo k dispozici až do večera. Rovněž do večera probíhaly různé programy.

Naše výprava se pěšky vracela ke svému autobusu vzdálenému 14 km, přičemž jsme museli místy překonávat i rozblácené louky. Odjžděli jsme unavení a se spoustou zážitků s vědomím, jak řekl kardinál Christoph Schönborn: „Putováním přinášíme Bohu obětí.“

Alois Bačák

Ve Studnicích se slavilo

Za proměnlivého počasí, kdy mělo sluníčko přece jenom navrch, došlo 29. května ve Studnicích k setkání rodáků a při této příležitosti ke svěcení praporu a znaku obce.

Po dopoledním oficiálním přivítání následovala prohlídka obce. Hlavní program začal ve 13 hodin průvodem od obecního úřadu k hasičské zbrojnici, kde byla položením věnce vzdána čest všem zemřelým rodákům.

Při mši svaté, kterou sloužil velkomezeříčský děkan Jan Peňáz, byly posvěceny symboly obce – prapor a znak. Během promluvy pan děkan vyslovil přání, aby se tyto symboly staly pojátkem celé obce.

Po skončení mše svaté došlo k setkání rodáků, kterým sváteční odpoledne zpříjemňovala jihočeská kapela Babouci .

Během celého dne byla ke koupi výpravná publikace Vladimíra Mákovského Studnice – Vlastivědná kronika 1366–2004, keramika se znakem a každý dostal na památku vlaječku se znakem obce.

Oba symboly obce – studna a nad ní rak – se spojují v jeden, je jím voda. V prvním případě voda jako nositelka života a v druhém voda čistá. Nemohli si Studničtí zvolit symbolů lepších!

Referendum v Rozích

Zároveň s volbami do Evropského parlamentu proběhlo v obci Rohy na Třebíčsku místní referendum o případném vybudování hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů (obec náleží k takzvané lokalitě Budišov). Ze 112 oprávněných voličů se jich účastnilo 73, to je 65%.

Na otázku, zda souhlasí s výstavbou úložiště, odpovědělo **NE** 65 hlasujících, to je **90,3%**; ANO 7 hlasujících, to je 9,7%; jeden hlas byl neplatný.

Na otázku, zda má zastupitelstvo obce výstavbě aktivně bránit, odpovědělo **ANO** 62 voličů, to je **86,1%**; **NE** 10 voličů, to je 13,9%; jeden hlas neplatný.

Informaci laskavě poskytl pan L. Strnad, starosta obce.

Volby do Evropského parlamentu v Budišově

Účast: 227 z 912 voličů, tj. 24,89 %, 1 hlas neplatný

Strana	hlasy	%
KDU-ČSL	68	30,08
ODS	56	24,77
KSČM	34	15,04
ČSSD	26	11,50
SNK sdružení Nezávislých a Evropští demokraté; Nezávislí	13	5,75
Strana zelených	8	3,53
Koruna Česká	3	1,32
Nezávislá iniciativa	2	0,88
Pravý blok; Strana zdravého rozumu; Unie liberálních demokratů	1	0,44

Přednostní hlasy

1. Karas Jiří JUDr. Ing.	40	KDU-ČSL
2. Jaitner Pavel, Ing.	15	KDU-ČSL
3. Roithová Zuzana MUDr. MBA.	14	KDU-ČSL
4. Ransdorf Miloslav PhDr. CSc.	11	KSČM
5. Březina Jan Ing.	9	KDU-ČSL
5. Bobošíková Jana Ing.	9	Nezávislí
7. Zahradil Jan Ing.	8	ODS
8. Černá Marie Ing.	8	SNK
9. Zielenc Josef Doc. Ing. CSc.	6	SNK
9. Remek Vladimír Ing.	6	KSČM

Z KULTURY

Budišovské zpívání

6. ročník regionální pěvecké přehlídky mladých talentů proběhl 27. 3. 2004 v prostorách ZŠ v Budišově. Přehlídky se zúčastnili žáci ZŠ Budišov, ZŠ kpt. Jaroše Třebíč, ZŠ Náměšť nad Oslavou, ZŠ Pyšel a ZŠ Rudíkov. Do soutěže se zapojilo 36 účastníků. Organizace byla následující:

výběrové kolo
jednodenní soustředění s postupem
finále

V rámci soustředění mladí zpěváci pracovali na interpretaci, hlasové přípravě, nácvičku písně s doprovodem, pohybových dovednostech a zacházení s mikrofonem. Porotu tvořily Mgr. Světlana Hružová, Mgr. Eva Müllerová a Tereza Heřmanová. Aparaturu zapůjčili a o zvukovou stránku se starali pánové Ivo Jindra a Roman Klíma. Pořadem provázela Mgr. Jana Smrčková a pan Antonín Sbořil.

Celá akce měla velký ohlas u účinkujících, poroty, ale hlavně u diváků. Překvapivé byly výkony finalistů, jimž nechyběla pěvecká vyspělost, vyzrálost a mnohdy udivující profesionalita. „Rostou mezi námi výrazné pěvecké osobnosti. Je obdivuhodné, jaký kus práce na svém pěveckém výrazu, přednesu a zpěvu udělala děvčata, která se účastnila minulého ročníku.“ To jsou slova Terezy Heřmanové, studentky Karlovy univerzity v Praze, obor dirigentství, sbormistryně pěveckého sboru Musica Animata. Dirigent tohoto sboru Ing. Karel Tomek nešetřil svým časem a umem. Pro zpěváky dělal vše možné i „nemožné“, jen aby jim zajistil skvělý doprovod.

A dojmy? Velká radost. Mezi finalisty vládla vřelá atmosféra. Ve svých výkonech se povzbuzovali, pomáhali si a podporovali se. Žádná rivalita, nepřiměřené ambice. Ale empatie, pohoda, vysoká úroveň estetického zážitku pro všechny přítomné.

Zbývá už jen poděkovat všem organizátorům, ředitelství školy, účinkujícím, projektu Vždy s úsměvem, který finančně celou akci zajišťoval, sponzorům za jejich dárky, za účast paní Mgr. Daně Svobodové z kraje Vysočina. A těšíme se, čím nás v dalším ročníku Budišovského zpívání účastníci překvapí.

Vítězové jednotlivých kategorií:

Zdena Smrčková Aneta Nováčková Jitka Válková Magda Netrdová

Cena diváků: Ivana Procházková, všechny ZŠ Budišov.

Případ Pavla Kováře

Ke konci dubna, přesněji 23. a 24., se na prknech budišovského kulturního sálu ve škole představil Nediadelní, neochotnický, nemastný, neslaný, nejedlý, nesoubor pod záštitou Svazu žen Budišov. Již tento název dával tušit, že se zřejmě bude jednat o recesistickou záležitost, což nastudovaná hra Případ Pavla Kováře od Libora Hanuše jen potvrdila.

Děj hry nás přenáší do období padesátých let minulého století. Při pionýrské brigádě, která se stává zároveň soutěží jednotlivých skupin, se na hlavního hrdinu, čestného, hodného a rovného Pavla, snese snůška nepravdivých obvinění, podezření a lží, prostřednictvím nichž jsou zde vykresleny špatné lidské vlastnosti jejich nositelů.

Překvapivý obrat (pro mne nepřesvědčivý) nastává ve druhé polovině hry. Z Pavla se stává jakási studnice moudrosti. Při pohledu do ní si každý ze „zlosynů“ rve vlasy, sype popel na hlavu a všichni se rozhodnou dát na cestu pokání.

Tato nepřesvědčivost předlohy nic nemění na tom, že hra nabídla všem účinkujícím možnost doslova se vyřádit. Ti se nabízené šance chopili a se ctí ji ustáli. Zvláště představitelé tzv. menších rolí rozesmáli diváky až k pláči a dokázali, že menších rolí vlastně není.

Mnohým ze starších diváků při vzpomínkách na minulé léta zatrnulo a možná nechápali salvy smíchu, které hru místy provázely. Myslím si, že při trošce tolerance a nadhledu museli i oni nakonec odcházet spokojeni.

Před začátkem představení seznámil jeden z herců přítomné, že se nejedná o konkurenční soubor vůči stávajícímu Ochotnickému divadelnímu souboru Budišov, pouze skupina ochotníků stávajícího souboru chtěla netradiční a experimentální cestou nacházet a naplňovat svoji představu.

Myslím si, že většina diváků kvitovala tuto jejich snahu s povděkem, čemuž mohl nasvědčovat nekončící závěrečný potlesk.

Přejme novému souboru hodně úspěchů na jejich ochotnické cestě. Nebude asi lehká, ale záleží především na nich, jestli na ní vytrvají.

Karel Pavlíček

Maluje obrazy pro duši i o duši

Mystická krajina s lesy, rybníky, velkými balvany a četnými památkami přilákala do Budišova také malířku Drahomíru Brušovou (1930), třebičskou rodačku, která dětství a mládí prožila v Náměšti nad Oslavou, ale pak ji život od domova vzdálil. Do rodného kraje se ráda vracela k rodičům i k rudíkovské přízni. S manželem se v polovině šedesátých let rozhodla postavit chatu u Pyšeláku, který ji okouzлил. Nyní, kdy má trvalé bydliště s ateliérem a stálou výstavou malby, artprotisů a gobelinů v Praze, ji na chatě s paletou, štětcem a poskakujícími ptáčky mezi barvami lze zastihnout od dubna do října. Přijíždějí za ní dcera Táňa s manželem a vnučkou Veronikou.

Drahomíra Brušová miluje básníka a esejistu Otokara Březinu, který vytvořil osobitou podobu symbolismu, hledajícího cesty k naplnění vize absolutního poznání světa a sebepoznání uprostřed chaosu moderní společnosti, zamlčující nejzákladnější otázky lidské existence, vztah mezi člověkem a absolutnem. Březinovo experimentování s volným veršem je spojeno se sugestivní obrazností, s metaforickým vyjadřováním duchovního symbolu. Inspirativními zdroji malířky jsou Bible a osudy lidí. Ono tajemno však objevuje i v přírodě či květinách, chápaných vždy v kontextu Chrámu Božího.

Historik umění PhDr. Antonín Bunny Král, CSc. charakteristiku Drahomíry Brušové uvádí citátem autora překladu Dantovy Božské komedie Františka Otty Bablera „...malíř namaluje to, co vidí před sebou, ale hlavně to, co vidí v sobě“. Řadí malířku mezi ty umělce současné doby, kteří se stejně suverénně vyjadřují jak projevem figurativním, tak také nefigurativním. „Její figurativní malířský rukopis je motivován určitou snahou po srozumitelnosti, zvláště v oblasti sakrálního umění. Její vize o jednotlivých světcích, ale i celých křesťanských legendách, jsou prodchnuty vlastním hlubokým náboženským prožitkem, který není pouhou vizuální proklamací, ale určitým poselstvím o nutnosti víry. Podoby světců a světic v její malířské interpretaci vycházejí nejen z jejich atributů, ale jsou v souladu s jejich životním poselstvím a údělem. Avšak také krajiny této malířky jsou podány s prožitým geniem a proklamují nutnost symbiózy lidského života s okolní přírodou. V jejích krajinách a květinových zátiších se odráží filiace květů s citlivým lidským vnímáním barev a vůní. Zvláštní kategorie její umělecké tvorby jsou tapiserie, většinou technicky zpracované jako artprotis. V některých se prolínají antropomorfní či zoomorfní tvary, jiné jsou vírem obdivuhodně barevných a s vkusem se prolínajících geometrizujících i plasticky působivých tvarů. V této barevnosti a tvarové variabilitě se opět odrážejí peripetie lidských nálad a osudů. Tyto až smyslové extáze však vždy obsahují až magickou tajemnost,“ vysvětluje A. B. Král.

Malířka pokládá za základní duchovní hodnoty lásku a pokoru. Už jako dítě si přála, aby byli všichni lidé šťastní, a dnes ví, že jen láska, pravda a tvorba naplní lidské srdce štěstím, mírem. Dodává: „Prostřednictvím své výtvarné práce chci být pomocnicí na cestě ze tmy do světla.“

Svou tvorbu prezentovala Drahomíra Brušová na bezmála dvou desítkách výstav v České republice, Rakousku a Švýcarsku. Její díla se setkala se značnou pozorností také v Německu a USA. V rodném kraji měla výstavy v roce 1996 v Třebíči a v roce 1999 v Náměšti nad Oslavou. Vůbec první výstavu měla před 24 roky, a to v hlavním městě republiky, kde dodnes vystavuje nejčastěji. Se silným zaujetím vzpomíná na předloňskou výstavu v Mníšku pod Brdy. V tomto středočeském městě s raně barokním

zámkem, barokním kostelem sv. Václava a barokním poutním kostelem svaté Maří Magdaleny na Skalce vystavovala s pastely a tapisériemi i Křížovou cestu, malovanou na hedvábí. Nevšední výstavu maleb a tapisérií, nazvanou Obrazy pro duši a o duši, chystá na duben pro Komunitní vzdělávací centrum v Praze 4-Modřanech.

Bohumil Hlaváček

Dali jsme si BACHA po volbách

Samozřejmě, „bacha“ jsme si měli dávat hlavně při volbách, abychom nezvolili nějakého zloděje nebo lehkou ženu, kteří mezi kandidáty také byli. Ale dali jsme si i Bacha po volbách, a to při koncertním představení Večer s Johannem Sebastianem, které pro (bohužel) torzo budišovských uspořádala Musica Animata Humeris spolu s Komorním orchestrem.

Byla to premiéra toho představení a lze jen litovat, že tento velmi nevšední zážitek profesionálně provedené hudby vidělo a hlavně slyšelo tak málo posluchačů. Děkujeme za něj našemu varhaníku Michalu Kročilovi, který má velký podíl na uspořádání koncertu v Budišově, i celému třebičskému souboru.

Za budišovské farníky Ladislav Dokulil

Z HISTORIE

Z archívu rodiny Němečkovy

Dar domova

Bliží se prázdniny, blíží se doba dovolených, zas je tu spřádání plánů, kam letos vyrazit si odpočinout... Moře jste viděli nebo vás neláká poněkud únavná cesta nebo toužíte po troše soukromí... Těžko si vybírat – a přece tu řešení jsou, která se sama nabízí, ba řekl bych, že sama prosí o pozornost... Vždycky jsem v hloubi srdce choval dva sny – uvidět moře a potoulat se norskými fjordy – a vidíte, když mi osud tyto možnosti nabídl, odmítl jsem je a se zavřenýma očima sáhl do dlaně darů, které mi nabízela tato krajina, tento poněkud zapomínaný a opomíjený kout Vysočiny... Kroutíte hlavou, že jej přece znáte, že denně tudy spěcháte do práce, jezdíte autobusem nebo vlakem, že část toho krásného beztak už zmizela...

A přece, i když je vám těžko vyvracet vaši pravdu, přece ji nemáte tak docela. Víte, to chce tak trochu tu krásu hledat a vidět, mít možnost se u ní zastavit a ji vychutnat, přivonět k ní jako ke konvalince nebo rozkvetlé růži...

To chce vidět ji jako celek i jako detail, dívat se na ni kritickýma očima, ale i s milujícím, horoucím srdcem...

Teprve pak vám dovolí nahlédnout do svých tajů, odkrýt její tajemství, pokorně vám nabídne svou krásu...

Viděl jste někdy krásu rozkvetlého borového lesa? Ne? Vždyť jezdíte kolem – a přece jste neměl čas vnímat tu krásu barevné harmonie, bzukot včel, vůni lesa i vůni květů na sousední loučce, snad na vás zavolá kukačka anebo hrdlička, snad srnka se zeptá pupavy, co chce ten nečekaný host...

Mohu vás zavést na rozbřesku dne na kopeček tam někde u Petrávče nebo u Hrbova a nechat vás opojit se tou krásou kolem sebe, vidinou města, topícího se v mlze a ranním oparu, z něhož jako vidina vystupuje dominanta města starý zámek – a vy sami potvrdíte, že je to jiné město, než ho znáte denně... Mohu vás zavést tam kamsi k Vidonínu

a nechat vás uchvátit tou řadou horizontů, které se před vámi nečekaně otevrou, snad je jich deset, snad patnáct, oddělených proužky mlh, a nechat vás opájet tou krásou výhledu tam někam k Bystřici, za Tišnov, Sekoň a Kunštát...

Mohu vás zavést na budišovskou věž a nechat vás pokochat pohledem na vzdálenou Třebíč, v dálce tak nějak tichou, měkkou a přitažlivou v rámci té okolní krajiny s probleskujícími rybníky, rozházenými lesy, krajiny, kde neurčité chalupy, náspy a hráze rybníků a potoků vás zvou k procházce za hudby vzpomínek...

A vás pak uchvátí touha toulat se tím kouzelným koutem Vysočiny a objevovat poklady, které si ještě uchránila: mohutné lípy, starou borovici na pastvině, chudičkou vegetaci vršků a bohatství volných výhledů, omšelou skalku nad potůčkem, zbylou mez s kvetoucím šípkem, hájek, kde v květnu voní a kvetou fialky, střemcha a břek... Ale kam jít, kde hledat tu krásu? Přece všude tam, kam namíříte...

Dnes třeba k rybníkům – k Netínu, Sklenskému rybníku, na Tisy, k Chlostovu... Všude tě uvítá voda, krásná zrcadlení při západu slunce, nádherná rána v chladném oparu, porosty hvězdoše a květy rdesnu, lakušníků, drobné květy bublinatky i žebratky a rdesna, plavínu... V bažinatých zátokách blatouch, pomněnka, vrbovka, dvouzubec níčí i trojdlíný, žlutavě bílé květy tužebníků... Vodu ti čerá potápky... A voda! Člověk k ní náhle pocítí takovou něžnost, že pro ni nenalézá výrazu – nejlépe snad by bylo usmát se na ni, radostí na ni vypláznout jazyk, protáhnout se jako kocour. Nebo jít údolím Oslavy od výtoku z Veselského rybníka, kde se ještě jmenuje Radostinka, údolím Pekla k Velkému Meziříčí, odtud po soutoku s Balinkou romantickou Nesměří, lesnatým údolím – kde zamořená voda se vzkřísí – na Tasov a Vaneč...

A kolik tajů a překvapení vám uchystá, než se skryje v překrásném Pooslaví cestou k Ivančicím... Kde jinde vám mohou divoženky zpívat své tajemné písně a šeptat své zkazky o zašlých dobách, kde jinde vám řeka poví svou pohádku o mrtvé a živé vodě, kde oživují i neživé věci a kde rozmlouvá kamení, kde na vás čekají květiny i motýli... Nebo jdi po stopách malířů, kteří milovali tento kout Vysočiny, abys ses naučil dívat jejich očima, aby sis osvojil lásku jejich pohledu, aby i tvůj zrak uchvátila něžná barevnost vonných jetelin, modrého lnu, pestrého máku a vlnícího se obilí, zatímco k tvému sluchu doléhá hukot včelího orchestru a sóla skřivánka, louky plné květů a rybníčky jako perly rozseté mezi lesíky a hájky... Jdi po jejich stopách a hledej ty jejich náměty, místo, odkud Zdenka Vorlová malovala svoje Meziříčí, místo, odkud se dívala na ten drobný borový lesík mezi Oslavicí a Meziříčím, odkud maloval Zdeněk Novotný své horácké rybníky, projdi místa, kde Josef Hakl bral své náměty z okolí Hodova a Budišova, kde bral své náměty malíř Zezula. Jdi cestou Oldřicha Blažíčka přes Křižanov tam na Radňovice, kde pod Harusovcem v zeleni leží jeho rodiště, vesnička Slavkovice. A odtud vedla jeho cesta k Rožné, ale zachycuje ve svých námětech z Vysočiny krajinu od Polné, přes Ždár a Nové Město, Jimramovsko až do Předklášteří u Tišnova, kde mu učaroval vnitřek chrámu... Jdi cestou Josefa Jambora z Tišnova až na Blatiny a dívej se na ty jeho prosté a přesto čarovně krásné náměty, zajdi za Mistrem Lukáškem do Nedvědice, za Josefem Kosinkou... Nebo zajdi tam za Novým Městem k Maršovcím, které tě zvou bílým štítem staré rychty k odpočinku...

A až se posilíš, vyhledej nejbližší šípkový keř tam někde v poli a přečti mu šeptem tu báseň Petra Kříčky, tu, která začíná slovy: „Mne ze všeho kvítí, jež zrodila země, květ

šipkový nejvíce těší...“, protože Petr Kříčka i jeho bratr, hudební skladatel Jaroslav, vyšli z této vsi, z té staré rychty a možná je to právě tento keř, kterému zpívali svou báseň...

Jak někdy se sobě podobají věci, které se vlastně sobě vůbec nepodobají...

Nebo jdi hledat ty staré, prosté románské kostelíky, kterých je na Vysočině několik, jejichž vzezření i vnitřek svou prostotou tak odpovídají krajině, tam k Jimramovu do Vítochova, přes Tasov na Jesenici, do Přibyslavi, tam ke Kralicím...

Ale nakonec vždy půjdeš svou cestou, cestou hledání a nalézání, cestou, která tě nejvíce uspokojí.

A půjdeš silnicí vroubenou stromy a potok po tvém boku je hlídán vysokými, smutnými olšemi... Snad objevíš v tmavých hvozdech bažinatou olšinu s mechy, rašeliníky a ostřicemi, odkud potůček, kde najdeš studánky často utajené a odkud je čarovný rozhled...

A jdeš kolem skal a skály na tebe volají: „zůstaň – je nad námi volné nebe, daleké nebe, krásné nebe! U nás ti vykvete lomikámen a nikdo ti ho nezničí, u nás ti vykvete mochna i rozrazil...“

Snad cestou uvidíš křečka, snad veverušku, snad srnu s kolouškem a ty se do nich beznadějně zamiluješ...

A zamiluješ si i ten balvan, který ti nabídl odpočinek, i toho motýla, který tě přišel pozdravit, kytičku, která tě vítala svou vůní... A ty, až dojdeš domů, si řekneš – jakoby k tobě až z druhého koutu Vysočiny – až někde od Kunštátu – doletěl hlas básníka Františka Halase: „Já se tam vrátím, já se tam určitě vrátím...“

MUDr. Vladimír Němeček

Jan Dokulil: V prozřetelnosti

*V rozsívce mračen sluncem smáčena
jsou zrna dychtivých, stříbrných ros.
Jde hospodář po vodách bos,
ve výšce duhy korouhev je větrem stáčena.*

*U paty výšek zrají jádra skal
jak věčný můstek pro jestřábí vzlet.
Tvar živé tváře v nich bdí nezaklet,
roušku s ní sejme, kdo se nebi vzdal.*

*Stvoření těžké krajiny a cest
a dubů, sekyr, palice a dlát
se ruce nabízí, ta touží vydlabat
ukrytý tvar, jenž písmem božím jest.*

*Kolébku lesů ovál jarní dech
a dávno v brázdách hrál si květenou,
až dodnes prýští vůni hnětenou
dlaněmi křoví, listí na stromech.*

*V duši vod víc však vdechnuto je sil,
v nich rozsah výšek modřeji je psán.
Křest s křídly ohně tušil svatý Jan.
V rákosí žalmy večer rozesil.*

*Všechno se sbíhá do podoby mé,
tmu s očí zdvívá duhy vlnění,
slib pradávný, jež k svému splnění
zjevit se Pán dal z moci hlubinné.*

(Z knihy Tvým slovem)

Průvod Božího těla

P. Jan Slabý

Mnozí z vás se možná podivili, když za zvuků dechovky spatřili kráčet průvod lidí s knězem v jejich čele. Děje se tak jednou ročně ve čtvrtek (dříve v neděli). Průvod vychází z kostela, cestou k Pekařáku u Haškových odbočí k Lisákovým, kde se na chvíli zastaví u nazdobeného oltáře a po průchodu městečkem se vrací zpět do kostela. Především pro nevěřící by nebylo od věci objasnit, o co se vlastně jedná.

Místo na konci hned na samém začátku prozradím, že je to průvod Božího těla konaný ve čtvrtek po neděli Nejsvětější Trojice o slavnosti Těla a krve Páně (Božího těla). Lidový název Boží tělo odpovídá staršímu latinskému označení svátku Festum Ss. Corporis

Christi (svátek Nejsvětějšího Těla Kristova). Vznik tohoto svátku souvisí s kultem svátosti oltářní, jenž se mohutně rozvinul ve 12. století. Přitom se zdůrazňovala reálná přítomnost celého Krista v konsekrovaném (posvěceném) chlebu. S tímto eucharistickým hnutím se pojila velká touha středověkého člověka po podívané. Na eucharistii se už nenahlíží jako na posilu věřících, a sotva také ve smyslu živé účasti na večeři Páně, nýbrž stále víc jako na trvalou přítomnost Těla a Krve Kristovy. Na první místo se dostává hledisko reálné přítomnosti. Věřící těch dob chtějí hostii vidět, aby se jí mohli klanět. Tato touha vede i ke zjevným omylům: vzhlížení k hostii často nahrazuje přijímání. Mnozí se dokonce domnívají, že pobožnost před vystavenou nejsvětější svátostí je důležitější než mše, při níž se hostie „jenom“ proměňuje.

Podnětem k zavedení zvláštního svátku ke cti eucharistické svátosti se stalo častěji se opakující vidění augustiniánské řeholnice Juliány z Lutychu z roku 1209. Zjevoval se jí totiž zářivý měsíční kotouč s jedním tmavým místem, které jí bylo vyloženo jako obraz toho, že v ročním cyklu ostatních svátků chybí svátek eucharistie. Na naléhání Juliány a jejího duchovního rádce zavedl biskup Robert z Lutychu takový svátek poprvé pro svou diecézi roku 1246. Roku 1264 jej papež Urban IV. předepsal pro celou církev. Ve své zakládací bule *Transiturus* tento svátek zdůvodňuje a rozvíjí přitom potěšující ucelenou nauku o eucharistii jako oběti i hostině. Ještě ve stejném roce Urban IV. zemřel, což rozšíření svátku neprospělo. Až papež Klement V. na koncilu ve Vienne (1311–1312) znovu naléhal na jeho zavedení. To se pak uskutečnilo za Jana XXII. uveřejněním buly *Transiturus*.

P. František Školař

Zatímco v zakládací bule Urbana IV. není ještě o žádném průvodu ani zmínka, pro dobu mezi lety 1274 a 1279 je už poprvé dosvědčen (u sv. Gereona v Kolíně nad Rýnem). Ještě ve 14. století se průvodu ve většině zemí dostává nadšeného přijetí a koná se s okázalou výpravností. V průvodu se nosí konsekrovaná hostie – původně zahalená, později všem na očích, v drahocenné výstavní schránce, tj. ostensoriu či monstranci. V Německu a celé Střední Evropě se s tím brzy pojí prvky polních a prosebných procesí. U čtyř oltářů pod širým nebem se koná čtvero zastavení (statio); při nich se do čtyř nebeských stran zpívají začátky čtyř evangelií a modlí se přimluy za církevní i světské potřeby, pak následuje svátostné požehnání. Obzvláště v barokní době se božítělový průvod stával „vděčným triumfálním tažením a divadlem“. Již ve středověku chodily v průvodu živé obrazy představující pašije a jejich starozákonní předobrazy a v baroku se z nich vyvinuly velké okázalé alegorické vozy, jejichž výtvarný obsah už někdy neměl žádný zjistitelný vztah k eucharistii (např. sv. Jiří probodávající draka). Osvícenství zachovalo z celého pestrého folklóru už jen skrovné zbytky.

Řím nepovažuje božítělový průvod za liturgii podléhající výhradnímu římskému rozhodování, nýbrž jej počítá mezi pia exercitia (zbožná cvičení), pro něž jsou kompetentní místní biskupové. V některých kruzích zavládla v posledních desetiletích nechuť vůči tradiční formě průvodu, a především ve větších městech se hledaly nové cesty. Tak se např. na veřejných prostranstvích slavila slavnostní bohoslužba, na niž v určitém

P. Václav Novák

napodobení starořímských stacionárních bohoslužeb přicházely jednotlivé farnosti v průvodech ze svých farních kostelů, aby ve svátosti jednoty zažily velké společenství s Kristem a mezi sebou.

Na druhé straně jsou hlasy přimlouvající se za zachování průvodu s nejsvětější svátostí. Poukazuje se přitom především na myšlenku církve jako putujícího Božího lidu (in statu viatoris), jenž může obstát v četných nebezpečích cesty jen díky blízkosti svého Pána. „Při správné, v liturgickém duchu vedené formě by mohl božítelový průvod víc než kterýkoli jiný dát možnost přivést přímo v reálném symbolu dnešního nahodilostmi bytí často zmiňaného člověka k vědomí, že není na svém pozemském putování opuštěn, nýbrž že je ve společenství církve s eucharistickým Pánem na cestě k věčnému sjednocení s Kristem“ (2Te 1,10).

Děkuji panu faráři Karlu Pavlíčkovi (působícímu v Pozořicích u Brna) za zapůjčení literatury.

Použitá literatura:

K. Richter – Liturgie a život (Vyšehrad 1996)

Adolf Adam – Liturgický rok (Vyšehrad 1998)

Karel Pavlíček

Žulové balvany

(Pověst z Budišova)

Víte, proč je v okolí Budišova tolik žulových balvanů?

Tak poslyšte, jak to tenkrát bylo.

Kdysi dávno žila v Budišově dívka Maruška. Její krása byla jemná, jako zdejší krajina, ale vůle silná, jak je tady tvrdá zima. Byla půvabná, všem lidem byla milá. A pověst o její kráse a radostnosti se šířila Horáckem, až se dostala až do Třebíče.

Tam se tyto zvěsti donesly i k vilám z Hrádku a nejkrásnější z nich, Venuša, se náramně rozzlobila. „Jak si někdo opovází být krásnější, než já, nejkrásnější z Horáckého knížectví?“. Ze závidlosti jí naskočily ošklivé skvrny na tváři a ve své pýše vymyslela strašlivý plán, jak dívku potrestá. Nařídila jedné ze svých sester, která uměla čarovat a rozuměla řeči černých vran: „Začaruj Marušku tak, že až dospěje, zamiluje se do toho nejošklivějšího ze smrtelníků z Budišova“.

A to se také stalo. Na jednom jarmarku v půlce srpna se zakoukala do Pepíka, hodného a pracovitého chlapce, ale s tváří nehezkou, jak si to o něm ostatně říkali lidé, co ho znali. Sám Pepík dlouho nevěřil štěstí, které ho tak nečekaně potkalo. Jeho tvář i jeho samého teď už milovali lidé tři. Otec, matka a jeho Maruška.

Jó, kdo to kdy pochopí! Všichni nevěřičně kroutili hlavami, ženské, a ty tomu přece nejlíp rozumí, si špitally cosi o uhranutí a mladíci mu záviděli tu krásu, kterou s Maruškou získal. Lidé i zlá Venuša na Hrádku čekali, jak to všechno dopadne.

Jak se ale Venuša zmýlila! Rodina Marušky žila spokojeně, v pokoře obdělávali svá pole a rodily se jim chytré a zdravé děti. Pepík jakoby tou láskou zkrásněl a všichni sousedé si jeho rodiny vážili. Nemylme se, nehezká tvář nemusí zračit zlou duši.

No, a Venuša, tu zloba tížila jako žulový balvan a závist se v srdci hromadila víc a víc, až se to stalo. Ten den se vichřice honila s vločkami sněhu po pláních Horácka, noc už měla na kahanu a kouzelné síly ztrácely svou moc. Nesnesla Maruščino štěstí. Její kamenné srdce puklo na tisíce kusů a rozletělo se od Třebíče směrem k Budišovu.

A druhý den, na polích, mezích, v lesích i v kopečkách ležely zakulacené žulové balvany, mnohé i ve tvaru jejího závistivého srdce. Ale protože v každém zlém člověku je i ždíbec dobra, jsou tam sem-tam rozhozeny i ametysty a záhnědy, jako důkaz dobrého v jejím srdci.

A že se to tak doopravdy stalo, tak ty balvany jsou jen směrem od Třebíče, k Rudíkovu, okolo Náramče, až za Budišov ke Kamenné, ale ne na opačnou stranu. Ale lidé někdy i plody zloby využijí. Z kamenů se dělaly důkladné zdi domů a stodol, žulové křížky díkuvzdání v polích i pomníky pro zemřelé Budišováky. Svázely se a otesávaly po stodvacet roků do Třebíče, kde z nich vystavěli jedinečnou Baziliku, kterou zapsali do listiny světových památek UNESCO.

Ach, láska, láska nečekaná, trýznitelko srdcí. Po lidech bloudíš, tvé cesty jsou tak nevyzpytatelné a přesto naplňuješ sladkou radostí...

*Ing. Rostislav Tesař
Kresba: Ing. Josef Šenkýř*

MAJÍ VZTAH K BUDIŠOVU

Dívka číslo 5

Setkal jsem se s krásnou osmnáctiletou slečnou, jejíž kořeny jsou na Horácku. Kdysi, na konci minulého století, když se v Třebíči narodila ve znamení Ryb, tak to snad stály u její kolébky dobré sudičky z celé Vysočiny. A plnými hrstmi jí rozdávaly krásu, laskavost, optimizmus a radostnost.

Rostla a vyspávala do rozměrů, které my, muži, na ženě rádi oceňujeme. Tělesné míry... prostě esteticky přitažlivé. Teď se zúčastnila miss Česka, jak se podle našeho parlamentu má říkat naší vlasti, a uspěla na výbornou, byť měla číslo „nedostatečná“, neboli 5.

Do kavárny Café Blau v Brně, kde jsme si dali schůzku, přišla přesně. Sportovně oblečená blondýnka v bílém, halenku zapnutou až pod krásnou šíjí, ale pod horním knoflíčkem hluboký kapkovitý výstřih, kam mně občas (nechtěně) sklouzl můj stařecky unavený zrak. Jiskrné oči, něžné stvoření, na kterém si příroda našeho Horácka, ta kouzelnice, pěkně zapracovala.

Při vstupu do kavárny všichni věnovali naši nesourodé dvojici obdivné pohledy, trochu jsem si myslel, že to snad patří mě, když jsem šel první, no, samozřejmě jsem se mýlil! Zpočátku se mi zdála trochu nervózní, asi z trémy, že ji kontaktuje tak významný časopis!!!

A proč o tom informuje Budišovský zpravodaj?

Protože ta slečna má vřelý vztah k Budišovu, kde se narodila její matka, a ke Kamenné, odkud pochází její otec, krátce v Budišově u prarodičů Svobodových bydleli a ona tam jezdila na prázdniny. „Byly krásné“, řekla mi.

Její cesta k titulu nebyla jednoduchá, měla sice již nějaké zkušenosti, ale do finále v Karlových Varech postoupila z Brněnského kraje jako čtvrtá dívka. Tam ale zabodovala, zaujala porotu, a pak ve finále zaznělo: „Vicemiss České republiky pro rok 2004 se stává dívka s číslem 5, Edita Hortová“.

„Proč si myslíš, že jsi nevyhrála, Edito?“ ptám se zálučně a snad v očekávání, že si bude stěžovat na zaujatost poroty.

„Finále není náhodnou záležitostí, celý měsíc nás ‚pozorovali‘, aby vybrali tu nejlepší po všech stránkách. Bylo to náročné, od rána do večera jsme prováděly různé přípravné aktivity na soutěž, protože Karlovy Vary jsou sice vrcholem, ale vítězky pak budou reprezentovat ČR na světových i Evropských soutěžích krásy. Porota vybrala, a právem, ‚vyzrálejší‘ Janu Doležalovou (22 let).“

„Co bys poradila dívkám, které si myslí, že nejsou krásné?“ pokračujeme v interview pro Budišovský zpravodaj.

„Těžká otázka pro krátkou odpověď. Ale každý člověk má ‚své‘ krásy a přednosti, nemusí být v krásném obličejí. Neměly by trpět komplexy, věřit ve své schopnosti, snažit se pěstovat si ducha i tělo... A to je velká dřina,“ dodala. Sama chodí cvičit aerobik, do posilovny, vzdělává se. Rozhodně chce studovat, neboť ví, jak je modeling tvrdé řemeslo.

Jako každý správný český závistivec jsem se snažil najít něco negativního, nepěkného. Předvádí se? Je namyšlená? Neochotná? Nic! Kdyby měla aspoň zkažené zuby, nebo nepřijemný hlas! A stejně zestárne, pomyslel jsem si uspokojeně (a nehezký), a znovu jsem cudně sklopil své oči od těch jejich zářivých...

Tělesné míry neprozradím, ale má je, Edita Hortová, vicemiss České republiky pro rok 2004, no, gentlemansky řečeno, přiměřené, a ani nevadí, že nevidíte vše...

Teď ji čeká škola, závazky se spoustou předvádění módy, a v roce 2005 nás bude reprezentovat v Paříži na Miss Europe. Ve městě romantiků, v tom městě na Seině, plném elegance i prostopášnosti.

Edita je milá mladá dáma a já jí za čtenáře Zpravodaje přeji hezkou budoucnost a ať to tam těm ostatním Evropankám natře!

Prozradila na sebe, že není moc trpělivá a brzo „vypění“, třeba když ve škole rýsuje. Nemohu to potvrdit ani vyvrátit, protože byť má při svých povinnostech proklatě málo času, se mnou a s mými otázkami trpělivá rozhodně byla...

Brno, 25. 5. 2004, navečer.

Ing. Rostislav Tesař

Ladislav Vrba z Budišova rázně vykročil do světa showbyznysu

– jeho píseň Manekýna zařadil na svou kompaktní desku i magnetofonovou kazetu Písničky ze vzpomínek brněnský zpěvák a klávesista Honza Hlaváček. Přichází s nimi na

trh hudební vydavatelství Surf a je k dostání ve třech stovkách obchodů po celé republice, včetně Třebíče. V Galerii Žlutý kopec v Masarykově onkologickém ústavu v Brně je 25. března pokřtil jejich kmotr, brněnský populární diskžokej a rozhlasový moderátor Jindra Eliáš. Láhev španělského sektu Freixenet otvíral sabráží šéf Moravské banky vín Stanislav Šida, když její hrdlo uťal šavlí po vzoru ruských carských důstojníků.

Na snímku zleva : moderátor Jindra Eliáš , ředitel Moravské banky vín Stanislav Šida a Honza Hlaváček

Honza Hlaváček vystupuje jako One Man Band Evergreen. Patří mezi zpěváky s džezově zastřeným hlasem. V osmdesátých letech hrál v rockové formaci Aplikace, hostoval v budišovských kapelách Juniors, Atomic a Kalibr, kde se potkal s řadou výborných muzikantů a především s kapelníkem Laďou Vrbou. Později působil v kapelách Junior Conti, Firm, Akord, Apeiron, Rytmus, Rolband a nakonec Evergreen. Na Evergreen tehdy tříčlennou kapelu přejmenoval ředitel hotelu v Rakousku podle jejího repertoáru . Ten tvořily stále oblíbené, věčně zelené a nestárnoucí melodie. V roce 1997 se Honza osamostatnil – proto One Man Band Evergreen. Má za sebou více než 1300 vystoupení v ČR, Rakousku a Německu.

Cédéčko a kazeta Písničky ze vzpomínek obsahuje 15 skladeb, z nichž pouze dvě dosud nikdo nikde nevydal, ale interpret se k nim vrací rád sám a chce se o ně podělit s posluchači. Jednou z nich je právě Vrbova rocková Manekýna. Jinak jsou tam především nestárnoucí melodie, vyvolávající „vzpomínky na dávné lásky, přátele a atmosféru neopakovatelných zážitků v konkrétním prostředí“. Jindra Eliáš by se podle

svého vyjádření „skoro vsadil, že při poslechu těch krásných písní nezůstanou ústa semknutá, ale s chutí se přidají k Honzovu hlasu“.

Honza navštěvuje Budišov, a především chatu u Pyšeláku, od podzimu 1971 a mezi budišovskými vrstevníky má řadu kamarádů. Z Budišova pochází i jeho manželka Jana, která je nyní ředitelkou jedné z brněnských základních škol.

Josef Herynk

TIP NA VÝLET

Jesenicko

Na jaře roku 2003 jsme objevili bezbariérový penzion ve Velkých Losinách. Ihned mne tato nabídka zaujala, neboť lázeňské město Velké Losiny se mi vždy spojovalo s výrobou ručního papíru. Připojili se k nám i naši přátelé z Brna.

Z Brna jsme vyjeli směrem na Olomouc. Návrší Žuráň a Mohyla míru nám připomněly slavnou slavkovskou bitvu. Mezi Rousínovem a Vyškovem nelze přehlédnout dominantu krajiny, kostel sv. Martina u Lulče. Kostel, vystavěný v letech 1751–53, s věží pocházející z r. 1826 a věžní bání z r. 1947, září jako perla uprostřed nevýrazné krajiny. Ještě před vjezdem do Olomouce jsme v dáli spatřili zářící Hanou.

Královské město Olomouc je městem kostelů, kašen a vysokých škol. Známými dominantami jsou Sloup Nejsvětější Trojice na Horním náměstí, od roku 2001 zařazen do seznamu památek světového dědictví UNESCO, a na Václavském náměstí Katedrála sv. Václava. K rychlé orientaci slouží bronzová maketa města umístěná na Horním náměstí.

Snad nejsilnější zážitek uprostřed těchto skvostů vyvolalo zastavení a ztišení v kostele sv. Michala, nedaleko Horního náměstí. Tento barokní kostel přestavěný z původní gotické stavby ze 13. stol. vyniká především světlem. Je to místo, které mi v té chvíli připomnělo dva podobné kostely se stejnou atmosférou, a to kostel sv. Jakuba v Brně a nádherný Santiniho kostel ve Zvoli na Žďársku.

Z Olomouce jsme se rovinatou krajinou blížili k úpatí Jeseníků a cíli naší cesty, k Velkým Losinám.

Velké Losiny, to byl pro nás především azyl při našich cestách do okolí. Toto město neblaze proslulo v letech 1678–1693 čarodějnickými procesy. V lázních se sirnými prameny se léčí nemoci nervového ústrojí a rozlehlý lázeňský park z r. 1851 se vzácnými stromy a množstvím rododendronů a azalek působí jako oáza uprostřed tohoto nevýrazného města.

Druhý den jsme se vydali na nejvyšší moravskou horu Praděd. V životě jsem v horách nebyl, a tak stoupaní z Velkých Losin na Červenohorské sedlo pro mne bylo na jedné straně zážitkem úchvatným a na straně druhé děsivým. Modlil jsem se, aby auto vydrželo

příkré stoupání serpentínami, které nás dovedlo až na Červenohorské sedlo. Otevřel se nám úžasný pohled.

Dlouho jsme se však kochat nemohli, čekalo nás další stoupání až na Ovčárnu. Z neznalosti jsem byl přesvědčen, že jsme dojeli až na vrchol Pradědu. Z tohoto omylu mne v zápětí vyvedl přítel, který ukázal rukou za sebe a pravil: „Praděd je támhle!“ To, co jsem uviděl, mi vyrazilo dech. Neskutečný kopec – hora, na jejímž vrcholu zářil televizní vysílač. V duchu jsem výstup na Praděd odepsal. Zdotat krkolomný kopec na vozíku jsem považoval za naprosté šílenství. Na výstup jsem se vydal až po ujištění, že strmé stoupání je zmírněno šroubovitě se vinoucí silnicí po obvodu kopce.

Hned na samém začátku nás upoutaly Petrovy kameny, které se vypínají nedaleko. Shluk břidličných kamenů je spjat s řadou pověstí a při čarodějnických procesech v 17. stol. byly označovány jako místo čarodějnických sabatů. V krajině působí až děsivě. Během dalšího stoupání, za vydatné pomoci přítele, jsem vnímal nekončící silnici a množství lidí, kteří nás většinou předcházeli. Někteří dokonce vyjeli celou trasu až k vysílači na kole.

Nahoře u vysílače se mezi lidmi proháněl silný víchr. Měli jsme štěstí, že se mlha rozestoupila a slunce, které vykukovalo z mraků, střídavě osvětlovalo nekonečné množství zalesněných kopců. Mezi nimi nebylo možno přehlédnout přečerpávací vodní elektrárnu Dlouhé Stráně a v dáli několik vrtulí větrné elektrárny.

Cesta dolů nebyla o nic lehčí. Obruče na vozíku byly i za použití rukavic jakoby rozřhavané. Z Ovčárny jsme autem sjeli do Karlovy Studánky.

Karlova Studánka je synonymem svěží zeleně a čistého vzduchu. K osvěžení zde slouží pramen Vilém s železitou kyselkou a zajímavě působí i umělý vodopád za parkovištěm.

Vrcholem dalšího dne měla být návštěva města Jeseníku. Nebyla. Jeseník je město vcelku nezajímavé. Výjimkou je několik staveb, např. městská radnice z r. 1610, představovaná v l. 1712–1830, pozdně gotická tvrz připomínaná poprvé r. 1374 a původně gotický kostel Nanebevzetí P. Marie. Ještě štěstí, že Jeseník jsou vlastně města dvě. Tím druhým je lázeňské město založené r. 1882 jako první vodoléčebný ústav na světě Vincenzem Priessnitzem (1799–1851) s nejvýše položeným objektem Priessnitzovým sanatoriem z r. 1910. Na jižním svahu vycházkové zóny můžeme obdivovat sochařský areál, jehož autorem je brněnský sochař Jan Šimek.

Při zpáteční cestě nás čekala návštěva největšího rašeliniště na Moravě i ve Slezsku s Velkým a Malým mechovým jezírkem. Reviz je od roku 1955 národní přírodní rezervací, v níž se rašeliniště dochovalo díky klimatickým podmínkám – průměrná roční teplota je zde 5,6 °C a průměrné roční srážky činí 1400 mm. Toto rašeliniště o rozloze 331,29 ha je zpřístupněno pouze po haťovém chodníku.

V samotném závěru cesty jsme přibrzdili u dřevěného kostelíku sv. Michala v Maršíkově. Jedná se o vzácnou památku lidového stavitelství z r. 1609 se zachovaným původním interiérem. Ohotně nám otevřel a o jeho historii vyprávěl jeden z místních obyvatel. Trochu s obavami jsme sledovali strop a stěny, které se notně propadaly a prohýbaly. Kostelík, kde se konala jen jedna mše do roka, patřil k tomu nejúchvatnějšímu, s čím jsme se toho dne při našem putování setkali.

Poslední den jsme si nechali na Velké Losiny. Naše první cesta vedla na zámek postavený pány ze Žerotína v l. 1580–89 na místě gotické tvrze. Patří k nejzachovalějším památkám pozdní renesance u nás. Kazetové stropy a kožené tapety navozovaly

chmurnou atmosféru, kterou nedokázala proteplít ani nádherná kachlová kamna. I zde ležel stín čarodějnických procesů. Ve 2. poschodí se nacházela soudní síň, ve které procesy, za účasti losinského a šumperského inkvizitora Jindřicha Františka Bobliga z Edelstadtu (Zlatých Hor), probíhaly. Jejich obětí se na Jesenicku v období let 1622 až 1684 stalo nejméně 250 lidí.

Drobný děšť nás provázal do papírny založené v 16. stol., která jako jediná ve střední Evropě vyrábí ruční papír. Ruční způsob výroby je zachován dodnes. Na klížení papíru se používá lis ze začátku 17. stol. a dopisní papíry jsou opatřeny vodotiskovým znakem Žerotínů. Při papírně je zřízeno papírenské muzeum.

Večer při procházce lázeňským parkem nás přivábil zpěv za doprovodu kytary, který pocházel z rybářské rychty. Uprostřed ní se v menším rybníčku proháněly ryby, které bylo možno na zapůjčenou udici chytit a nechat si upéct.

Cestou domů nás provázelo úmorné vedro, které snad způsobilo, že ve světoznámé výrobně syrečků v Lošticích byly syrečky cítit po celém náměstí.

Místem našeho posledního zastavení se stal Svatý Kopeček, dominanta kraje v blízkosti Olomouce. Výjimečně se cílem našeho putování nestal poutní chrám Navštívení Panny Marie, ale zoologická zahrada. Sílicí vedro a strmé kopce nás odsoudily do role ploužících se bytostí. Většina zvířat v klecích či za sklem na tom byla obdobně, takže jsme na sebe unaveně civěli a hledali alespoň kousek stínu. Osvěžením bylo akvárium s metrovými žraloky. Jejich ladný a rychlý pohyb přímo před mýma očima ve mně vyvolával dojem, že jsem svědkem něčeho tajemného, co by možná mělo být skryto v hlubinách oceánů.

Se zbytkem sil jsme se blížili k domovu, a když se před námi otevřel pohled do krajiny směrem k Tasovu, řekli jsme si, pánbůh zaplať, že jsme ve zdraví zase doma.

Karel Pavlíček

Z PŘÍRODY

Zvláštní savci v zoologickém depozitáři Moravského zemského muzea v Budišově u Třebíče.

Termín zvláštní savci neoznačuje v tomto případě systematickou kategorii, ale skupinu savců, kteří se liší od ostatních druhů savců rozmnožováním, přijímáním potravy, vzhledem a dalšími znaky. Dají se sem zařadit vejcorodí savci, vačnatci, chudozubí savci (lenochodi, mravenečníci, pásovci), někteří hmyzožravci, někteří letouni, luskouni a hrabáci. Často se termín zvláštní savci používá v zoologických zahradách. V depozitáři se nacházejí dva druhy vejcorodých savců. Ti se vyznačují tím, že nerodí živá mláďata, ale snášejí vejce jako plazi nebo ptáci. Prvním druhem je ptakopysk (dříve ptakopysk podivný) z východní Austrálie a Tasmánie. Tento druh žije samotářsky v řekách nebo potocích a živí se drobnými bezobratlými živočichy. Samice snášejí dvě vejce, která zahřívají. Po 10 dnech se líhnou holá s slepá mláďata. Druhým druhem vejcorodých je ježura australská z Austrálie, Tasmánie a jižní části Nové Guineje. Ježura má na hřbetě a bocích bodliny. Oproti ptakopyskovi dobře hrabe a živí se mravenci nebo termity.

Vačnatci s vyznačují tím, že po určitou dobu postnatálního vývoje nosí mláďata ve vaku. Z této skupiny jsou umístěny v depozitáři také dva druhy. První z nich je vačice opossum, která je rozšířena v Americe od východního Mexika po severní Argentinu. Je to nejznámější vačnatec, který velmi dobře leze po stromech. Živí se živočišnou i rostlinnou potravou. V případě nebezpečí dovede hrát velmi dobře mrtvou. Dovede tak ležet i šest hodin. Žádný jiný savec nepoužívá takový způsob ochrany. Dalším druhem vačnateců je vombat obecný z jihovýchodní Austrálie a Tasmánie. Je to jeden z největších podzemních savců a podle toho vypadá také jeho potrava, která se skládá z kořínků, hlíz, hub a dalších rostlinných částí. Z chudozubých najdeme v depozitáři lenochoda tříprstého z Jižní Ameriky. Má malou hlavu, dlouhý krk a přední končetiny delší než zadní. Jako všichni lenochodi prožívá svůj život hlavou dolů v závěsu na větvích stromů. Tak přijímají vegetaci jako potravu, odpočívají i spí. Z dalších chudozubých zde uvidíme dva druhy. Prvním je mravenečník velký (preparát a kůže) ze Střední a Jižní Ameriky. Měří až 2 m s ocasem. Mravence jako potravu získává hrabáním a proto má na předních končetinách dlouhé a silné drápy. Další druh, mravenečník čtyřprstý, žije kromě Jižní Ameriky také na ostrově Trinidad. Říká se mu tamandua a většinu denní doby tráví na stromech. Poslední skupina chudozubých, pásovců, je zastoupena preparátem pásovice šestipásého z Jižní Ameriky a krunýřem některého druhu z rodu *Dasyopus*. Pásovec šestipásý žije v husté síti podzemních chodeb a živí se živočišnou i rostlinnou potravou. Říká se mu také tatu.

Ze zvláštních hmyzožravců je v depozitáři zastoupen bodlín ježkovitý z východního Madagaskaru. Na první pohled připomíná ježka. Při vyrušení se tak stáčí do klubička, ale chybí mu silný podkožní sval. Je všežravec a je možné ho zahlédnout i na skládkách s odpady. U bodlínů byla prokázána echolokace a mají kolísavou tělesnou teplotu od 24 do 35 °C. Mezi zvláštní letouny lze zařadit kaloně. Vyznačují se jednak velikostí, jednak příjemem rostlinné potravy. Preparát i kostra kaloně malajského z Indonésie a Filipín ukazuje jak velikost tohoto druhu, tak i přízpůsobení k letu a zavěšování na vodorovných větvích stromů. Tak tráví kaloni den. V noci jsou aktivní. Poslední skupinou zvláštních savců, která je zastoupena ve zdejší zoologické depozitáři, jsou luskouni. Jsou zde k vidění dva preparáty luskouna dlouhoocasého ze střední Afriky. Po těle má rohovité šupiny, které pokrývají i dlouhý ocas. Jeho životním prostředím jsou husté lesy a pralesy, kde většinou odpočívá na stromech. Je to noční živočich a potravu, stromové mravence a termity, vyhledává čichem.

Helena Sutorová, František Hanák

Zahradníkův rok II.

...Sezóna se nám přehupuje do své druhé poloviny. Doufáme, že nás čekají jenom samé příjemné chvílky na zahradě. Snad i počasí se tento rok zklidní .

Na oknech se nám pyšní všelijaké druhy balkónových květin. Počínaje klasickými muškátý, konče převislými karafiáty. Někdo může namítat, že muškátů už bylo dost, ale jak i my jsme se tenhle rok přesvědčili, znovu přicházejí na trh nové a nové barvy i plnokvětých forem převislých muškátů. Obvykle ty plnokvěté formy nakvétají méně, než ty s jednoduchým květem, tyto nové však již nasazují množství krásných poupat a

potom květů. U tradičních keřových muškátů stále vládne červená barva, mění se pouze sytost. Výrazné až krvavě červené květy jsou ozdobou nejednoho truhlíku.

Stále se velké oblíbě těší surfinie – tedy převislé petúnie s bohatstvím velkých květů dnes už různě barevných forem jednoduchých i plnokvětých. Mají rády vydatné a pravidelné hnojení. Pozor na v poslední době rozmáhající se padlí, které se začíná objevovat hlavně v období vydatnějších srážek a chladnějšího počasí. Pomohou včasné postřiky, podle možnosti takové, které nám nebarví list. Stále oblíbenějšími se stávají převislé petúnie pod názvem million bells, které jsou ozdobné záplavou drobných kvítků různých barev od tmavě fialové až po červenou, žlutou. Na oknech jsou nepřehlédnutelné.

Suché a hodně slunečné stanoviště, podle našich zkušeností, nejlépe obhospodařuje a svým bohatstvím drobných žlutých květů plně zkrášluje květina jménem balkongold, neboli bidens. Tam, kde nám ostatní rostliny nerostou, je tato rostlina nádherná. Netrpí prakticky žádnými nemocemi, je poměrně vzrostlá a sesadit ji s vzrůstově jemnými rostlinami není dobré, protože je utlačí.

Těmi jemnými rostlinami myslíme třeba bacopu, nebo její modře kvetoucí obdobu, tzv. suteru. Tyto rostliny dodávají svojí jemností míchaným truhlíkům lehkost a doladí detaily. Latinské názvy uvádíme proto, neboť české často nejsou k dispozici.

Ti, kdo jsi oblíbili hlíznaté begonie na oknech svých domů, nedají na ně dopustit. Kvetou celé léto až do zámrazu, jsou v převislé i keřové formě, v barvách bílé, červené, lososové, žluté, růžové, dvoubarevné, plnokvěté i jednoduché. Begonie mají rády plné hnojení, pravidelnou zálivku, polostín. Dobře rostou i na sluníčku, ale musíme dbát na dostatečnou zálivku. Nesnášejí však přemokřený substrát, průvan a dešť mohou způsobit polámání rostliny, případně nepěkný vzhled rozmáčených květů. Prakticky nemají škůdce a snad ani nemocemi netrpí. Navíc se dají dobře uchovat přes zimu v podobě hlíz doma v chladnu a suchu.

Verbeny jsou již tradiční balkónové rostliny v převislých i keřových formách. Zejména výrazné červené, fialové květy s kombinací s bílou jsou nádherné. Trošinku nám trpí padlím, ale dá se proti němu úspěšně zakročit, pokud se ošetří včas.

Krásné fuchsie svojí výjimečností určitě patří k nejzajímavějším květinám našich truhlíků. Převislé formy je možné úspěšně kombinovat s některými jemnými letničkami. Formy keřovité si vystačí i samy. Jako solitérní nepotřebují doplněk, ovšem fantazii se meze nekladou.

Letní truhlíky nám může zdobit mnoho dalších rostlin, například petúnie, afrikány, gazanie, osteospermum, vanilka, pantoflíček, diascia, kopretiny a jiné. Určitě jsme na mnohé zapomněli, omlouváme se, není možné všechny jmenovat. Velkou oblibu si stále více získávají truhlíky s léčivými rostlinami případně doplněné v létě letničkami, v zimě chvojím či vřesy. Takto vysázené nádoby mají nejen estetický význam, ale i praktický. Můžeme si z nich uvařit čaj, ochutit pokrm, nebo jen natrhat do vázy a provonět celý byt. Představte si tuto romantickou situaci, ráno otevřete okno a zaplaví vás vůně máty, levandule, meduňky, dobromyslu či tymiánu. Ostatně mnohé druhy léčivek jsou již vyšlechtěny s ozdobnými listy a květy, takže nelákají-li vás bylinkové dýchánky, svede vás možná jejich barevnost a rozmanitost.

Nádoby, které umísťujeme na trvalé stanoviště, můžeme osázet také trvalkami, skalničkami, okrasnými trávami a podle ročního období doplnit například jarní vrbou-kočičkou či zimní větvičkou cesmíny. Prakticky neexistuje pevná poučka, která by nám říkala, které rostliny máme spolu sesazovat. Stačí snad trocha citu, dobrý nápad a chuť vyzkoušet něco nového. Jen bychom měli dbát nato, aby v jednom truhlíku byly rostliny stejných pěstitelských nároků.

Péče o rostliny po celé léto bude spočívat v pravidelné záливce, hnojení, odstraňování odkvetlých květů, včasné ochraně proti nemocím a škůdcům.

...Ještě jedna drobná poznámka. Prosíme Vás, važme si více rostlin. Musíme si uvědomit, že neplní jen nezaměnitelnou, obdivuhodnou a zkrášlující funkci, ale bez rostlin by nebylo života, vždyť to jsou v podstatě čističi a tvůrci životního prostředí. Kácení stromů, bezhlavé mýcení porostů, či hrubé sekání např. přísavníků a rušení záhonů by se mnohdy mělo dělat citlivě a hlavně odborně. Myslíme si, že se nám stále nedaří brát rostliny jako samozřejmou součást měst, obcí a veřejných prostranství, nesmějí nám překážet, naopak činí náš život kvalitnějším, neboť svojí zelení dokážou uklidnit a mnohdy i pozastavit a donutit k zamyšlení.

Molnárovi

Pozvánka

Český svaz chovatelů, základní organizace Budišov, uspořádá v rámci oslav 40. výročí založení organizace výstavu drobného zvířectva. Výstava bude soutěžní v odbornostech králíci, drůbež a holubi. Vystavení budou i exoti a jiná zvířata v ukázkové expozici.

Pro veřejnost bude výstava otevřena v sobotu 14. srpna od 13 do 18 hodin a v neděli od 8 do 17 hodin. V neděli od 13 do 17 hodin bude na výstavišti hrát hudba.

Srdečně zveme všechny zájemce o chovatelství, ale i ostatní návštěvníky.

Členové organizace

ZE SPORTU

Sport láká

V úterý 18. května se v Budišově v okolí ZŠ uskutečnil 1. ročník regionální atletické olympiády.

Na start pěti disciplín se postavilo 106 závodníků druhého stupně místní školy a z Rudíkova. Počasí, které dělalo v předchozích dnech vrásky na obličejích pořadatelům, se umoudřilo, a tak mohli všichni ze zúčastněných předvést kvalitní sportovní dovednosti. Soutěže probíhaly na fotbalovém hřišti a v přilehlém zámeckém parku. Pro závodníky a jejich fanoušky, kteří se také olympiády zúčastnili, byly ještě připraveny doplňkové dovednostní sporty (hod na koš, badminton, šplh na laně, stolní tenis, kriket, petanque, šipky).

Při slavnostním vyhlášení se ukázalo, že nejvšestrannějším sportovcem je Josef Chyba ze ZŠ Rudíkov, který stál na stupni vítězů ve všech pěti disciplínách.

Celá akce se vydařila díky obětavosti pořadatelů, ale i díky příspěvku OÚ Budišov, ČS Budišov a projektu „Vždy s úsměvem“ z Fondu Vysočina. Ukázalo se, že žáci mají chuť sportovat a proto se snad v příštím roce zapojí i ostatní školy z regionu Budišovska.

Poděkování

Obec Budišov děkuje touto cestou za vzornou reprezentaci našeho městečka sboru dobrovolných hasičů z Mihoukovic a Budišova, kteří se na okrskové soutěži v Kamenné umístili na prvním a třetím místě. Družstvo Mihoukovic si udržuje standardně dobrou úroveň a družstvo Budišova, které po několika letech obnovilo svou činnost, si již při prvních závodech „stouplo na bednu“.

Za obec Budišov místostarosta Petr Piňos

Blahopřání

Po nedělním vítězství 3:0 nad mužstvem Rouchovan se budišovští fotbalisté stali 6. června dvě kola před koncem soutěže vítězi III. třídy a postupují do okresního přeboru. Přejeme jim spolu se všemi diváky z Budišova a okolí, kteří utkání na hřišti za školou hojně navštěvují, úspěšné vkročení do vyšší soutěže, aby stejně jako letos svojí hrou přinášeli radost nejen sobě, ale i divákům.

K tomu se připojuje a upřímně gratuluje celé zastupitelstvo obce, které tak děkuje za důstojnou reprezentaci Budišova.

Cokoliv, nač se díváme, je ta věc a zároveň něco z nás, něco našeho a naše zpověď. Vidíme věci různě podle toho, co a jak jsme; věci jsou dobré i zlé, krásné i hrozná, – záleží na tom, jakýma očima na ně hledíme.

I nejmenší fragment skutečnosti je něco tak ohromného, že leží ve směru různých cest a může být objeven z diametrálních stran.

Karel Čapek

Bůh ve své moudrosti netrestá hříchy tenkrát, když lidé hřeší, protože by tomu rozuměl každý vosel, ale docela jindy a jinde zbourá všechno, co se zdálo věčné, a trestá ve chvíli úplné nevinnosti.

Josef Frič

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Zlatá svatba 24. dubna 2004

Obecní úřad spolu s redakcí Budišovského zpravodaje přeje vše nejlepší, především pohodu, zdraví a spokojenost manželům Lysákovým k jejich významnému společnému životnímu jubileu. Přeje, aby to hezké, co je provázelo, jim i do dalších let dodalo sílu na jejich společné cestě životem.

Jubileum

Dne 28. května 2004 uplynulo již 50 let od narození Karla Pavlíčka. Více řečí netřeba, neumíme si v Budišově a okolí představit nikoho, kdo by jej neznal a nepřál mu vše nejlepší do dalšího půlstoletí. Připojujeme se i my.

Zastupitelstvo obce

Z KUCHYNĚ

Kapr Baliny

Výborně se hodí větší ryby (např. kapr), podmínkou je, aby ryba pocházela z dobré vody.

Očištěná, vykuchaná ryba se rozpůlí, osolí a málo okmínuje. Dá se upéct na másle a po vychladnutí se vyberou kosti. Naporcované kousky se nakládají do menších skleniček a asi do poloviny se zalijí stolním olejem. Sterilizujeme.

Dobrou chuť.

Josef Bednář

POČASÍ

Přehled srážek v měsících

březen	38,3 mm
duben	40,2 mm
květen	43,8 mm

Z REDAKČNÍ POŠTY

Vážení redaktoři a tvůrci Budišovského zpravodaje. Dovolte mi, abych reagoval na rubriku Lidé od Pyšeláku. Když můj dědeček, Ing. Vlastimil Brada z Brna, kupoval na podzim v roce 1968 chatu hned vedle pana MVDr. Huberta Schanzela, CSc. (který se tedy stal majitelem až roku 1971), kupoval ji proto, že zde našel krásné klidné prostředí, s krásným rybníkem a čistou a upravenou přírodou. Po létech strávených v irácké Basře a Bagdádu a v rušném Brně, zde trávil krásné chvílky spojené s relaxací a oddechem. V létě se koupával v rybníku a na podzim chodíval po lese po houbách. Když mě začal brávat na chatu k Pyšeláku, na prázdniny, nemohl jsem se dočkat a při odjezdu i slza ukápla. To se psal rok 1986.

Proteklo mnoho vody rybníkem Pyšelákem a i dědeček zemřel a krajina okolo Pyšeláku se začala měnit. Krásný rybník Pyšelák se pomalu přestával hodit ke koupání, čas od času se zde objeví traktor s vlečkou hnoje, kterým se nakrmí ryby, pláže zarůstají rákosou a na hladině plavě žabinec. Zmizelo i molo, ze kterého jsme jako kluci skákali do vody a i příjezdová cesta kolem rybníka se začala měnit v tankodrom.

Je jaro roku 2004 a já nevím, čeho všeho se ještě dočkáme. Snad jen pár postřehů z loňského léta. Do rybníku už se bál vlézt i náš pes, dokonce se objevil i ve vysílání jihlavského regionálního rádia, kde byl jmenován jako přímo nebezpečný ke koupání, krmení ryb vším možným stále pokračuje, po cestě se už nedá s osobním autem jezdit, ne

náhodou jezdí chataři po přilehlém poli, slibované nádoby na odpad se taky nikde nevyskytují a já se tedy ptám.

Kdy si vedení obce uvědomí nutnost udělat něco pro chataře, protože je jistě nezanedbatelný náš ekonomický přínos v letní sezoně, ale i teď po odprodeji pozemků do vlastnictví za nemalé částky. Kdo se konečně postará o to, aby se srovnala cesta, a rybník se dal používat opět ke koupání? To by se myslím pan MVDr. Hubert Schanzel, CSc. i můj dědeček Ing. Vlastimil Brada divili, co se za 33 let změnilo a velmi by zvažovali, zda by si zde chatu koupili.

Martin Klička, Brno

Odpověď zástupců vedení obce

Příspěvek do zpravodaje obsahuje otázky přímo pro vedení obce, proto se pokusíme odpovědět, neboť si vedení obce uvědomuje, že je třeba dělat něco pro chataře, třebaže s ekonomickým přínosem to nebude až tak horké. Ale obec nemá neomezené možnosti.

Obec je vlastníkem většiny polních cest, ale její prostředky zatím nestačí ani na srovnání všech nerovných místních komunikací v zastavěném území obce. Polní cesta slouží především k zemědělské výrobě, a to znamená, že je často rozbitá. Možná by ji mohl srovnat ten, kdo ji rozbil (pamatujeme se, že ta, o níž je řeč v příspěvku, bývala dříve dobře sjízdná).

Kdo se postará o to, aby byl rybník Pyšelák ke koupání, na to odpovědět nemůžeme. Vlastníkem rybníka není Obec Budišov, ale Rybářství Velké Meziříčí. Chov ryb ovšem může přispívat ke snížení kvality vody, zvláště, když zde Okresní úřad v Třebíči již dříve povolil krmít ryby chlévskou mrvou. Tohle však vedení obce ovlivnit nemůže. Rybník není veden jako rekreační, nýbrž jako chovný. To neznamená, že se s tímto stavem chceme smířit. Nám také vadí, že zde chybí čistá voda ke koupání. Dnes již se v mnohých rybnících koupat nedá, možná to půjde v novém rybníce, který vybuduje obec a bude jej také vlastnit, takže se může pokusit udržet v něm kvalitní vodu. Situaci by také vyřešilo koupaliště, které jsme zahrnuli do nově zpracovávaného územního plánu obce a budeme se snažit o jeho realizaci v dohledné době.

Nádoby na odpad obec poskytne po ukončení probíhajícího jednání s chataři, pokud ovšem oni budou ochotni za odvoz odpadu platit minimálně tolik, kolik platí občané obce. Zatím je bezplatně k dispozici sběrný dvůr. S junáky jsme při jarním úklidu jako každý rok nasbírali po cestě mezi Pyšelákem a sběrným dvorem traktorovou vlečku odpadu. Víme, že většina chatařů se cítí být součástí Budišova a dobrými „Budišováky“ skutečně jsou. Věříme, že se situace vzájemnou spoluprací vyřeší a pokud něco i ze strany obce nebylo v pořádku, máme vůli chyby napravit. Chceme přece všichni, aby bylo u Pyšeláku pěkně.

Jinak jsme rádi, že i chataři čtou náš zpravodaj.

Ing. Ladislav Dokulil a Petr Piňos, místostarostové obce

OPRAVY

Na fotografii „Jarní pozdrav se Švitorkou“ jsme uvedli špatné jméno u pana Chmelíčka, jmenoval se Emilián, na trubku hraje jeho syn Emil Chmelíček.

V textu Nově objevení budišovští legionáři jsme zapomněli poděkovat Ing. Vlastislavu Valdovi, který ve své badatelské práci o legionářích na Třebíčsku objevil knížku Občané farnosti v zahraničním odboji 1914–1920 autora Miroslava Kopeckého, od něhož pro nás získal svolení k otištění pasáže, týkající se budišovských rodáků-legionářů.

V příspěvku Miloslavy Pospíšilové Návraty do našeho kraje došlo při přepisování redakce ke zkomolení názvu nakladatelství. Nakladatelství má název Librex, a ne jak je uvedeno Librew. Autorce i čtenářům zpravodaje se tímto omlouváme.

UPOZORNĚNÍ

Od tohoto čísla dochází ke změně jednoho místa prodeje Budišovského zpravodaje. Místo Zelenina, Petr Kosina bude zpravodaj k sehnání u benzínového čerpadla EPE Petrol Budišov, Josef Coufal. Ostatní místa prodeje zůstávají zachována.

*Bylo to možná zvláštní,
ale překvapivé to vlastně nebylo.
Dva jabloňové sady,
které jsem často míjel
a které bránily slevit očím na cestě,
zjara někdo chvatně vykácel.
Jeden stál za domem,
druhý daleko od něho,
na věčně suchém horském svahu.
První týden opravdu směšně pahýly,
druhý už vlastně nic, světlejší místa,
lehká písková hněd'
rozsívaná pod travu.*

*Bylo to zvláštní,
ale překvapivé to vůbec nebylo.
Dvě ženy seděly nad řekou
a v tom večerním parnu by si tak rády
neviděly do obličejů:
„Co tobě po něm zbylo?“
„Nevím. Světlo pode dveřmi,
když večer zhasnu. A sůl na prstech,
když to všechno začnu počítat.
Ale to už stejně skoro nedělám.“*

*Ze sbírky Štěpána Noska **Negativ***

OBSAH

Z OBECNÍHO ÚŘADU	1
Zápis č. 10 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 29. 4. 2004	1
Usnesení č. 10 z jednání zastupitelstva Obce Budišov ze dne 29. 04. 2004	3
Z jednání školského výboru	4
Budišov ve Sdružení obcí Vysočiny	5
ZPRÁVY	6
Výstava fotografií	6
Zprávy ze školy	7
Děni kolem úložiště	9
Jarní úklid Budišova	10
I čarodějnice vstoupily do EU	12
Den muzeí	15
Setkání na Středoevropských dnech v Mariazell	15
Ve Studnicích se slavilo	17
Referendum v Rozích	18
Volby do Evropského parlamentu v Budišově	19
Z KULTURY	19
Budišovské zpívání	19
Případ Pavla Kováře	21
Maluje obrazy pro duši i o duši	23
Dali jsme si BACHA po volbách	24
Z HISTORIE	25
Z Archívy rodiny Němečkovy – <i>Dar domova</i>	25
<i>Jan Dokulil: V prozřetelnosti</i>	27
Průvod Božího těla	28
Žulové balvany	31
MAJÍ VZTAH K BUDIŠOVU	33
Dívka č. 5	33
Ladislav Vrba z Budišova rázně vykročil do světa showbyznysu	35
TIP NA VÝLET	37
Jesenicko	37
Z PŘÍRODY	40
Zvláštní savci v zoologickém depozitáři Moravského zemského muzea v Budišově	40
Zahradníkův rok II.	41
Pozvánka	43
ZE SPORTU	43
Sport láká	43
Poděkování	44
Blahopřání	44
SPOLEČENSKÁ RUBRIKA	46
Zlatá svatba 24. dubna 2004	46
Jubileum	46

Z KUCHYNĚ	47
Kapr Baliny	47
POČASÍ	47
Přehled srážek v měsících	47
Z REDAKČNÍ POŠTY	47
Odpověď zástupců vedení obce	48
OPRAVY	49
UPOZORNĚNÍ	49

PŘÍLOHA 2/2004: BONO PUBLICO

